

evenals hun 'sanctmeester' een jaarwedde uit de stadskas. In het reeds genoemde contract tussen de stad en de rector van de school was bepaald dat de kinderen aan de kerkzang zouden meewerken. Daarnaast wordt in 1557 gesproken over de 'priesters die de getijden singen' en die daarvoor 'arbeidsloon' ontvangen. Dat hun zang op hoog peil stond wordt bewezen door het feit, dat zich onder de gecontracteerde zangers voor de liturgie van de Illustre Lieve Vrouwe-broederschap in de St. Jan te 's-Hertogenbosch in 1533/34 een zanger uit de Rotterdamse St. Laurenskerk bevond ⁵⁴).

Post komt tot de conclusie dat de heren van de zeven getijden weliswaar oorspronkelijk te onderscheiden zijn van de memorieheren maar dat het later om dezelfde geestelijken ging, waarvan de benamingen door elkaar gingen lopen. Hij noemt naast Gouda en Delft ook Den Haag, Haarlem en Amsterdam ⁵⁵). De memoristen zouden het oudste college zijn geweest; in de vijftiende eeuw zouden zij steeds meer hun medewerking zijn gaan verlenen bij het zingen van de hoogmis en de getijden en dan niet alleen op zon- en feestdagen maar het gehele jaar door. Zij hadden daarvoor immers de tijd. Het college ging op deze manier steeds meer lijken op een kapittel van kanunniken dat in de grote kerken deze diensten verrichtte.

Mogelijk is het te Rotterdam ook zo gegaan. Duidelijke taal spreekt de aantekening in een kroniekje, dat in 1573 'in de groote kerke het choor is geruynt van alle steenen beelden ende altaren die noch waren blijven staan; ook werd het gestoelte van de canoniken ofte prebendepriesters uut het choor gedaan...' ⁵⁶).

De waarde die Rotterdam aan deze diensten hechtte wordt nog eens onderstreept door het feit dat de stad in 1536 pogingen heeft gedaan om het kapittel van Geervliet, bestaande uit de deken en 9 kanunniken, naar de St. Laurenskerk te krijgen 'tot profijt van der kercke ende tot gerijff van der gemeenten'. Deze 'translatie van de canonisie' met al haar inkomsten is echter door de hoge eisen die het kapittel stelde niet gelukt. Zoals bekend werd dit later (1571) bij het bisschoppelijke kapittel van Haarlem geïncorporeerd ⁵⁷).

KAPellen NAAST DE ST. LAURENSKERK

Er zijn enige gegevens te vinden over de aanwezigheid van enige kapellen binnen de stad buiten die van de kloosters en de instellingen van caritas. Ze zijn echter zo schaars dat het niet mogelijk is een sluitend relaas daarover en over hun altaren, geestelijken en beneficiés samen te stellen. Genoemd worden een kapel op het Rode